

Ve spolupráci s Universidad Granada a Stvdium fæsvlanvm uspořádal Don Juan Archiv ve Vídni ve dnech 17. a 18. března 2017 mezinárodní vědecké sympozium **Performance of Diplomacy in the Early Modern World**. Více než čtyřicet historiků ze čtrnácti zemí se z různých úhlů pohledu zabývalo jednotlivými aspekty diplomatického styku mezi evropskými i mimoevropskými mocnostmi v 15. až 18. století. K charakteristickým rysům vědeckého setkání patřil široký interdisciplinární přesah. Kromě ryze historicky pojatých příspěvků zde nechyběly ani referáty muzikologů, teatrologů, literárních historiků a historiků umění. Program sympozia: <http://www.donjuanarchiv.at/veranstaltungen/symposia/symposia-2017.html>.

Historický ústav Filozofické fakulty Jihočeské univerzity pořádal ve dnech 6. – 7. dubna 2017 Celostátní studentskou vědeckou konferenci **Historie 2016**. Bylo na ní představeno celkem 26 soutěžních prací, jejichž autoři a autorky studují historické obory na filozofických a některých pedagogických fakultách. Dějinami raného novověku se zabývala značná část příspěvků, jež se umístily v první desítce a budou vydány ve sborníku nejlepších prací, který vyjde pod redakcí Jaroslava Dibelky roku 2018. Jejich témata sahala od mapování historie jednoho šlechtického rodu ze severu Čech přes bádání o životě novokřtěnců a členů Jednoty bratrské až k výzkumu věnovanému diplomatům a dalším osobnostem navazujícím kontakt s obyvateli vzdálených zemí. Blíže <http://www.ff.jcu.cz/csvk-historie-2016>.

Od počátku května do konce října 2017 se v historických prostorách zámku Trója konala výstava s názvem **Kámen, štuk a terakota. Sochařská díla z pražských zahrad**. Její přípravy a odborné záštity se ujala Galerie hlavního města Prahy. Jak již výstižně pojmenování naznačuje, ústředním námětem výstavy se staly pozoruhodné umělecké prvky, jež po symbolické stránce významně spoluutvářely výsledný ráz pražských historických zahrad. S podobou těchto děl seznamuje návštěvníka promyšlený výběr soch, sousoší, bust i váz, které vznikaly z nejrůznějších materiálů a již od barokního období zdobily například bezprostřední okolí zámku v Tróje, Vrtbovského paláce či letohrádku Portheimka. Více informací na: <http://www.ghmp.cz/kamen-stuk-a-terakota-socharska-dila-z-prazskych-zahrad/>.

Ve dnech 16. a 17. června 2017 hostil Historický ústav Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích workshop Univerzity Pasov **Besprechung laufender Arbeiten zur Geschichte, Literatur und Kultur des östlichen Europa**. Na něm představilo svůj výzkum věnovaný dějinám střední a východní Evropy 14 studentek a studentů obou univerzit. Ačkoliv se většina příspěvků soustřeďovala na dějiny 20. a dokonce i počátek 21. století, k nejzajímavějším pracím se nakonec řadily ty, jež se zabývaly historií 17. až 19. století. Ty na konkrétních příkladech představily formy reprezentace v prostředí české nižší šlechty či obvyklé osudy chalupníků, kteří nezdědili grunt. Pozoruhodně byly též objasněny proměny podniků produkujících psací potřeby v první

polovině 20. století. Program workshopu <http://www.ff.jcu.cz/historicky-ustav>.

Za účasti několika stovek zájemců a čestných hostů proběhlo 14. června 2017 ve Španělském sále na zámku Ambras poblíž Innsbrucku slavnostní otevření výstavy **Ferdinand II. – 450 Jahre Tiroler Landesfürst**, kterou bylo možné navštívit do 8. října 2017. Na koncepci výstavy, jež se konala na počest 450. výročí, kdy Ferdinand Tyrolský (1529-1595) ukončil svoje dvacetileté místodržitelské působení v Království českém a převzal vládu v Tyrolsku a Předních Rakousích, se podíleli rakouští a čeští historici a historici umění z několika vědeckých a kulturních institucí, především z Kunsthistorisches Museum Wien a Národní galerie v Praze. Hlavní proslov při vernisáži pronesl Karel Schwarzenberg, jenž ocenil nejen kulturní rozměr Ferdinandova působení v Praze a Innsbrucku, ale zdůraznil význam jeho integračních snah ve středoevropské politice Habsburků. K výstavě byl vydán pod redakcí Sabine Haag a Veroniky Sandbichler obsáhlý katalog, jenž v německé a anglické verzi obsahuje několik odborných statí a podrobný popis vystavených předmětů. Největší předností výstavy byly unikátní exponáty, z nichž mnohé si mohli návštěvníci prohlížet v autentických prostorách Ambrasu, zvláště v rekonstruované kunstkomoře a zbrojnici. V devíti oddílech výstavy se návštěvníci seznámili nejprve s příchodem Ferdinanda Tyrolského do Innsbrucku v lednu 1567, aby následně poznávali jeho rodinu, soužití s Filipinou Welserovou, období místodržitelského působení v Království českém,

jeho vládu v Tyrolsku a Předních Rakousích, předměty ve zbrojnici a kunstkomoře na Ambrasu, knihovnu, hudební zájmy a poslední okamžiky jeho života. Blíže k výstavě: <https://www.schlossambras-innsbruck.at/besuchen/ausstellungen/ferdinand-ii/>.

Po skončení výstavy na Ambrasu se podstatná část vystavených exponátů přesunula do Valdštejnské jízdárny v Praze, kde byla 2. listopadu 2017 zahájena výstava, pro niž byl zvolen název **Arcivévoda Ferdinand II. Habsburský. Renesanční vladař a mecenáš mezi Prahou a Innsbruckem**, jež potrvá do 25. února 2018. Jejím hlavním pořadatelem je Národní galerie v Praze, která obohatila výstavu o exponáty z českých sbírek. V závěru pražské výstavy pořádají Ústav dějin umění Akademie věd České republiky a Národní galerie ve dnech 21. až 23. února 2018 vědeckou konferenci **Archduke Ferdinand II of Austria (1529-1595) and his cultural patronage between Prague and Innsbruck**.

K oběma velkým výstavám o Ferdinandovi Tyrolském se v letních měsících vázal doprovodný program, který připravily vědecké a kulturní instituce. V rámci programu Roku renesanční šlechty vyhlášeného z podnětu Národního památkového ústavu stojí za zmínku především otevření tematického prohlídkového okruhu na **Státním zámku v Březnici**, který 26. května 2017 představil návštěvníkům původní renesanční prostory, soužití Ferdinanda Tyrolského a Filipiny Welserové a cyklus kreseb dokumentujících svatbu Jana Libštejnského z Kolovrat.

Památník národního písemnictví v Praze uspořádal ve spolupráci s Ústavem dějin umění Akademie věd České republiky výstavu **Ferdinand II. Tyrolský a letohrádek Hvězda**, jejíž slavnostní otevření se konalo 7. září 2017. V šesti přízemních prostorách ve Hvězdě autoři výstavy v nezbytné stručnosti představili Habsburky v 16. století, Ferdinandův podíl na koncepci letohrádku, jeho plány, náměty štukové výzdoby z let 1556 až 1560, jejich antickou inspiraci a pravděpodobného štukatéra Antonia Brocca. Do posledního oddílu zařadili exponáty, které dokládaly vztah objednavatele výzdoby k loveckým kratochvílím. Nejpoutavější součástí výstavy, přístupné do 29. října 2017, však představovala samotná štuková výzdoba renesančních prostor.

Ferdinand Tyrolský – vladař a mecenáš uprostřed renesanční Evropy bylo tématem, jemuž věnovalo pozornost zářijové číslo časopisu *Dějiny a současnost*, v němž představili v populární formě výsledky svého bádání Beket Bukovinská, Václav Bůžek, Ivo Purš, Miroslav Žitný a formou rozhovoru o letohrádku Hvězda také Sylva Dobalová, Blanka Kubíková a Ivan P. Muchka. V pravidelné rubrice *Dějiny a současnosti* nazvané *Řeč šlechtických sídel* přiblížil Robert Barták, kastelán ze Státního zámku v Březnici, etapy renesančních přestaveb tohoto šlechtického sídla. O vědeckém přínosu hlavních i doprovodných výstav a vědecké konference k poznání politické, kulturní a náboženské role Ferdinanda Tyrolského a společnosti jeho dvora pojedná bilanční ohlédnutí v některém z příštích čísel časopisu *Opera historica*.

Od 22. června do 1. října 2017 probíhala v Galerii zámecké obrazárny arcibiskupského zámku v Kroměříži ojedinělá výstava **Koně v piškotech. Slavnosti na dvoře císaře Leopolda I.** Návštěvníci zde mohli obdivovat pestrou obrazovou a grafickou dokumentaci nejrůznějších barokních perfoancí pořádaných u vídeňského dvora ve druhé polovině 17. století. Nedílnou součástí výstavy tvořilo představení soudobého koňského baletu v podání kladrubských koní, které se uskutečnilo v rámci festivalu barokní kultury *Hortus magicus* v Květné zahradě arcibiskupského zámku v Kroměříži 2. a 3. září 2017. Zmiňovanou výstavu bude ještě možné shlédnout od 25. ledna do 15. dubna 2018 v prostorách Arcidiecézního muzea v Olomouci. Více: <http://www.muo.cz/leopold-cisar-slavnosti--1507/>.

Ve dnech 7. a 8. září 2017 uspořádal Institut für Sächsische Geschichte und Volkskunde ve spolupráci s dalšími partnery na hradě Gnanstein mezinárodní konferenci s názvem **Adel und Reformation**. Čtrnáct převážně německých referentů se ve svých příspěvcích věnovalo nejruznějším tématům spjatým s rolí šlechty v procesu reformace. Příspěvky přednesené první den se zabývaly tématy spjatými zejména s reformací v Sasku, ať již šlo o roli šlechty v počátcích reformace, její vztah k vládnoucí dynastií, wittenberské univerzitě či klášternímu majetku. Následující den se dostalo pozornosti rovněž dalším teritoriím, například Frankám, Durynsku, Horní Lužici, Čechám či Moravě. Kromě poměru k zeměpánům se referenti zabývali konfesionalitou šlechty sympatizující s re-

formací nebo jejím vztahem k luterským duchovním. Více na www.isgv.de/veranstaltungen/adel-und-reformation.

Arcibiskupství pražské, Národní archiv v Praze a Český historický ústav v Římě uspořádaly 20. září 2017 v piano nobile Arcibiskupství pražského slavnostní prezentaci třídílné edice Aleny Pazderové nazvané **Epistulae et acta Caesaris Speciani 1592-1598**, která zahrnuje období od května 1592 do prosince 1594 a byla vydána roku 2016. Tato edice je součástí ediční řady *Epistulae et acta nuntiorum apostolicorum apud imperatorem 1592-1628*.

Ve dnech 12. až 15. září 2017 se v Madridu konala velká mezinárodní konference **Kings & Queens 6: In the Shadow of the Throne**. Hlavním organizátorem se stala Universidad Nacional de

Educación a Distancia v Madridu, jejíž členové se rozhodli zaměřit letošní šestý ročník na osobnosti, které obklopovaly panovníky a více či méně úspěšně soupeřily o vliv a uznání. Se svými příspěvky přijelo více než 100 badatelů z celého světa. Jednali v pěti sekcích, přičemž nejpočetnější se věnovala manželkám a dvořanům španělských, anglických a francouzských králů. Hodnoceny byly zvláště jejich politické aktivity a sebe prezentace realizovaná prostřednictvím stavebních aktivit, donací či oděvů a symbolické komunikace. Webové stránky konference: <https://www.royalstudiesnetwork.org/k-q-conference-series>.

*Václav Bůžek – Josef Hrdlička –
František Koreš – Kateřina Pražáková –
Rostislav Smíšek*